

Dosarul nr. 2ra-266/23
2-20015213-01-2ra-17022023

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central (jud. S. Lazari)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Pruteanu, I. Țurcan, Iu. Cotruță)

Î N C H E I E R E

31 mai 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
Judecători

Viorica Puica
Oxana Parfeni
Aliona Donos

examinând admisibilitatea recursului depus de către Gheorghe Capșa,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Capșa împotriva Zinaidei Marcu și lui Ilie Nichitov, intervenienți accesorii Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal și „General Media Grup” Societate cu Răspundere Limitată, cu privire la repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de apel depusă de Gheorghe Capșa, reprezentat de avocatul Serghei Șteliman și a fost menținută hotărârea din 10 septembrie 2021 a Judecătoria Orhei, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 4 martie 2020, Gheorghe Capșa a depus cerere de chemare în judecată împotriva Zinaidei Marcu, intervenient accesoriu Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, cu privire la repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii, Gheorghe Capșa a indicat că, în luna septembrie 2019, Zinaida Marcu, fără acordul lui, l-a filmat cu ajutorul unui telefon mobil și a pus la dispoziția canalului de televiziune „Prime” înregistrările video. Ulterior, filmarea video a fost difuzată în cadrul emisiunii „Vorbește Moldova”, la care a participat și pârâta. Mai mult ca atât, imaginile difuzate au fost însoțite de comentariile pârâtei, precum că el îl sfătuie pe fostul ei soț, Stanislav Deordiev să depună sesizări în privința ei, cât și încearcă să-l deposedeze pe ultimul de casă. A susținut că afirmațiile pârâtei nu corespund realității.

A invocat că aceste imagini conțin datele sale cu caracter personal, iar emisiunea a fost vizualizată de un număr impunător de persoane, care și-au expus comentariile sale prin diverse likuri. Ca rezultat al acțiunilor pârâtei, datele sale cu caracter personal sunt accesibile în continuare publicului larg.

Prin decizia nr. 239 din 16 septembrie 2019 a Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, s-a constatat că pârâta a prelucrat datele cu caracter personal, neavând acordul reclamantului și aceasta se exprimă în filmarea și punerea secvențelor video cu imaginea sa la un post de televiziune pentru a fi difuzate, însă nu s-a confirmat că ea a plasat aceste imagini pe rețelele de socializare, fiindu-i recomandat să acționeze în instanța de judecată.

Pentru soluționarea litigiului apărut, i-a expediat pârâtei o cerere prealabilă prin care a solicitat repararea prejudiciului moral pentru colectarea și răspândirea ilegală a datelor cu caracter personal. Cu toate că pârâta a recepționat cererea prealabilă la ziua de 30 septembrie 2019, aceasta a fost lăsată fără răspuns.

Din cauza răspândirii datelor cu caracter personal, imaginea sa a fost denigrată, ceea ce i-a cauzat consecințe nefaste determinate de retrairi, stare de disconfort și alți factori din care derivă suferințe morale suportate de către el.

Prin încheierea din 12 martie 2020 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, a fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu „General Media Group” SRL (f.d. 36).

La 3 martie 2021, Ilie Nichitov a depus cerere, prin care a solicitat intervenirea în prezenta cauză în calitate de copârât, afirmând că el a organizat ca filmările video să fie prezentate la emisiune.

Prin încheierea din 3 martie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, s-a dispus atragerea lui Ilie Nichitov în calitate de copârât (f.d. 119).

În urma concretizării cerințelor, Gheorghe Capșa a solicitat încasarea în mod solidar de la Zinaida Marcu și Ilie Nichitov a sumei de 200 000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral pentru colectarea și răspândirea ilegală a datelor cu caracter personal, și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 10 septembrie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, acțiunea a fost admisă parțial. S-a încasat în mod solidar de la Zinaida Marcu și Ilie Nichitov, în beneficiul lui Gheorghe Capșa, suma în mărime de 10 000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral pentru colectarea și răspândirea datelor cu caracter personal. S-a încasat în mod solidar de la Zinaida Marcu și Ilie Nichitov, în beneficiul lui Gheorghe Capșa, cheltuielile de judecată în sumă de 2000 de lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică și suma de 100 de lei, cu titlu de taxă de stat achitată anticipat, în total suma de 2100 de lei. În rest, acțiunea a fost respinsă.

La 7 octombrie 2021, Gheorghe Capșa, reprezentat de avocatul Serghei Șteliman, a depus apel nemotivat, care ulterior, la 29 martie 2022, a fost completat cu motivare, împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, modificarea hotărârii primei instanțe cu dispunerea încasării prejudiciului moral în cuantum de 200 000 de lei.

Prin decizia din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel depusă de Gheorghe Capșa, reprezentat de avocatul Serghei Șteliman și s-a menținut hotărârea din 10 septembrie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Central.

La 3 februarie 2023, Gheorghe Capșa a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 10 septembrie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, cu pronunțarea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, reiterând argumentele indicate în cererea de chemare în judecată și cererea de apel.

Suplimentar, a notat că instanțele ierarhic inferioare au interpretat eronat dispozițiile art. 1423 alin. 2 din Codul civil (în redacția până la 1 martie 2019), potrivit căruia caracterul și gravitatea suferințelor psihice le apreciază instanța de judecată, luând în considerație circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei.

A susținut că, la stabilirea cuantumului prejudiciului moral instanțele ierarhic inferioare nu au luat în considerare că, prin difuzarea imaginilor video i-a fost denigrată imaginea, la acel moment deținea funcția de șef al Direcției Statistică Orhei, iar soția sa era director al sucursalei Orhei din cadrul Băncii Comerciale „Energbank” Societate pe Acțiuni. Respectiv, a menționat că încasarea de la pârâți a sumei de 10 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, este inechitabilă suferințelor suportate.

Examinând admisibilitatea recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Conform prevederilor art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Din materialele dosarului rezultă că, hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central a fost pronunțată la data de 10 septembrie 2021, acțiunea fiind admisă parțial.

La 7 septembrie 2021, Gheorghe Capșa, reprezentat de avocatul Serghei Șteliman, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea cererii de apel, modificarea hotărârii primei instanțe cu dispunerea încasării prejudiciului moral integral.

Prin decizia din 11 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Gheorghe Capșa, reprezentat de avocatul Serghei Șteliman și menținută hotărârea din 10 septembrie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Central.

Copia deciziei integrale a Curții de Apel Chișinău din 11 octombrie 2021 a fost expediată în adresa participanților la proces, inclusiv și avocatului Serghei Șteliman, prin intermediul poștei electronice, la 17 noiembrie 2022, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică (f.d. 202).

În corespundere cu art. 389 alin. (4) din Codul de procedură civilă, care prevede că decizia integrală se întocmește în termen de 45 de zile lucrătoare de la pronunțarea dispozitivului deciziei și se publică pe pagina web a instanței judecătorești, Completul de judecată constată că la 22 noiembrie 2022 decizia din 11 octombrie 2022 a fost publicată și pe pagina web a Curții de Apel Chișinău.

Totodată, prin prisma prevederilor art. 100 alin. (1), coroborat cu art. 389 alin. (4) din Codul de procedură civilă, comunicarea eficientă a hotărârii judecătorești poate fi efectuată prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act, inclusiv prin publicarea acesteia pe pagina web a instanței judecătorești.

Sub acest aspect, Completul de judecată constată că, decizia din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, la 17 noiembrie 2022, prin intermediul poștei electronice a fost expediată avocatului Serghei Șteliman, cărui i-au fost acordate împuterniciri de reprezentare de către Gheorghe Capșa, în conformitate cu art.81 din Codul de procedură civilă, inclusiv să atace cu apel și recurs actele judecătorești în prezenta cauză civilă, împuterniciri menționate în mandatul avocatului din 31 ianuarie 2020.

Cu toate acestea, Gheorghe Capșa a depus recurs împotriva deciziei din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, la 3 februarie 2023, în afara termenului legal prevăzut de art. 434 din Codul de procedură civilă.

Având în vedere cele menționate supra, Completul de judecată constată că termenul de două luni de declarare a recursului a început să curgă la data de 18 noiembrie 2022 (vineri), ziua imediat următoare datei comunicării deciziei instanței de apel și a expirat la data de 16 ianuarie 2023 (luni).

Drept urmare, nu poate fi reținut argumentul recurentului că a recepționat decizia instanței de apel la 9 decembrie 2022. Or, la materialele cauzei nu este anexată nicio confirmare despre faptul că recurentul a informat instanța de apel că nu mai utilizează serviciile juridice ale avocatului Serghei Șteliman, având în vedere prevederile art. 107 alin. (2) din Codul de procedură civilă, care stipulează că partea este obligată să informeze instanța, nu mai târziu de 3 zile până la data ședinței de judecată, despre angajarea unui avocat, schimbarea sau renunțarea la serviciile avocatului, prezentând instanței datele de contact ale noului avocat, inclusiv adresa electronică a acestuia.

Ca consecință, luând în considerare că la materialele cauzei este anexat mandatul avocațial ce îi acordă împuterniciri pentru a contesta hotărârea judecătorească (f.d. 4), relevanță au prevederile art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă, care indică că actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sânt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

În acest context, Completul de judecată reiterează că, indiferent de temeiurile invocate de către părți sau participanții la proces, în cazul în care există dovada comunicării hotărârii/deciziei integrale, recursul declarat după expirarea termenului de două luni se consideră inadmisibil, ca fiind depus cu omiterea termenului prevăzut la art. 434 din Codul de procedură civilă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, reieșind din dispozițiile art. 56 alin. (3), art.61 alin.(1) din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul

abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (cauza Van Harn vs. Germania din 11 septembrie 2007), în speță, contestarea deciziei instanței de apel.

Completul de judecată reține că o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene a Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, recursul împotriva deciziei instanței de apel a fost depus în afara termenului legal, Completul de judecată ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Gheorghe Capșa.

În conformitate cu art. 270, art. 431 alin. (2), art. 433 lit. b), art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Gheorghe Capșa se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Oxana Parfeni

Aliona Donos